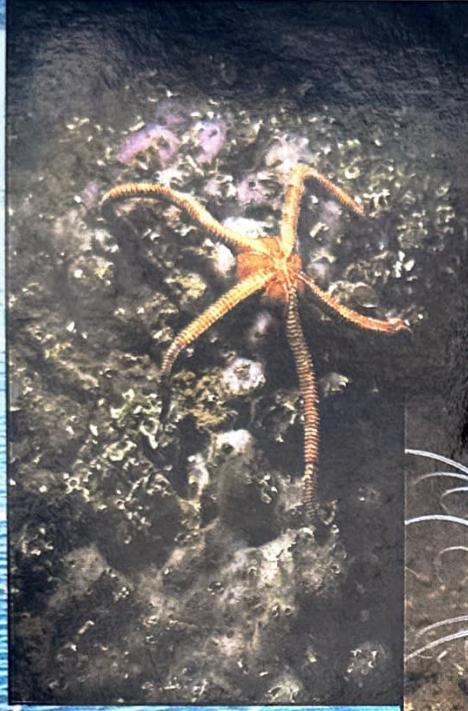
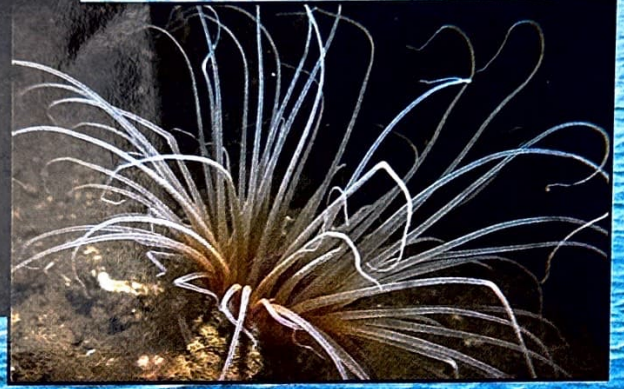

BOĞAZICI

BOĞAZICI ÜNİVERSİTESİ MEZUNLAR DERNEĞİ YAYIN ORGANI ● İLKBAHAR '91

deniz yorgun
deniz kirli
deniz çaresiz
deniz küskün

DENİZLER ÖLÜYOR SUÇLU: İNSANLAR

İmtiyaz Sahibi:

Boğaziçi Üniversitesi
Mezunlar Derneği Adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Yılmaz ARGÜDEN

**Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
ve Genel Yayın Yönetmeni:**
Saadet KUYUMCU

Fotoğraf Yönetmeni:

Başar BAŞARIR
Reklam Yönetmeni:
İlknur KILIÇEL
Tel: 163 85 10-157 73 84/85
Fax: 157 35 68

Yayın Kurulu:

Ömür AKYÜZ
Ergun ÇAĞATAY
Jak DELEON
Haşim DURUSEL
Üstün ERGÜDER
Deniz GÖKÇE
Necati GÜLER
Deniz İNSEL
Melih KİBAR
M. Atilla ONER
Zafer TOPRAK

Yayın Organizasyonu:

Profil Yayıncılık
Sümbül Sokak No: 33, 80600
1. Levent-İstanbul
Tel: 169 42 80-164 66 90
Fax: 164 39 60

Renk Ayırımı:

Ağaçkakan

Baskı:

Alaş

BOĞAZICI

BOĞAZICI ÜNİVERSİTESİ MEZUNLAR DERNEĞİ TARAFINDAN ÜÇ AYDA BİR YAYINLANIR

1 İÇİNDEKİLER

3 GİRİŞ

4 DERNEĞİMİZDEN

Birlikten güç doğar
Yılmaz Argüden

2000'li yıllarda yükseköğretim
M. Atilla Öner

9 ÜNİVERSİTEMİZDEN

Yeni dönem
Prof. Dr. Ergün Toğrol

10 MEZUNLARIMIZDAN

"Başarılı kolejli" kavramı üzerine
Reşat Kayalı
Özel çocuklarımız
Nişvan Kabakcı

14 EKONOMİ

Devalüasyon ve Diagnosis
Deniz Gökçe

Andersen Consulting

İktisat Facto Finans

Dünya ekonomisinde durgunluk

20 KAPAK/DENİZ

Denize merhaba
Kismet Deniz Boro

Deniz kirliliği

Günay Kocasoy

Marmara'nın son canlıları
Ateş Evirgen

Önce yunuslar gitti
Süha Umar

Karaya vuran efsaneler
Başar Başarır

Deniz ve Edebiyat

Sefa Kaplan

Halikarnas balıkçısı

Şadan Gökovalı

Kaptan Boro

Başar Başarır

BÜ Sualtı Sporları Kulübü

Ahmet Özman

İstanbul'un Deniz Fenerleri

Jak Deleon

59 GEZİ

Kathmandu

Taylan Bilik

ÇEVRE DOSYASI

Dünya gününden çevre gününe
Kriton Curi

**Çevre, tüketici, insanlar v.s.
üzerine aykırı düşünceler**
Emre Kocaoğlu

Nasıl bir çevre düşünüyoruz?
BÜ Çevre Kulübü'nden

65 KÜLTÜR-SANAT

Bu yaz caz dinlemeli
Ali Sönmez

Müzik

Melih Kibar

Resim

Başar Başarır

Kitap

Deniz Ilgaz

Spor

Spor Kurulu

80 YENİ ÜYELERİMİZ

Reklam Fiyatları: İç tam sayfa renkli: 4.000.000.+KDV. Arka kapak içi: 5.000.000.+KDV. Ön kapak içi: 6.000.000.+KDV.
Arka kapak: 7.000.000.+KDV. Çevre sayfaları: 5.000.000.+KDV.

Dergide yer alan yazılar kaynak gösterilerek yayımlanabilir. Dergide yer alan yazılardaki yorum ve düşünceler yazarlarına aittir.
Kapak Fotoğrafları: Başar Başarır ve Ateş Evirgen

DÜNYA GÜNÜNDEN ÇEVRE GÜNÜNE

Kriton Curi, RC'66

Merhaba !

22 Nisan Dünya Günü ve 5 Haziran Çevre Günü gerilerde kaldı. "Kral öldü - yaşasın yeni kral" diye düşünebilirsiniz, ancak öyle değil ! Dünya Günü'nün sloganlarından bir tanesinin "Hergün bir dünya günü olsun" olduğu düşünülürse, çevreciliğin "ölümsüz kral" olmak yolunda emin adımlarla ilerlediğini anlarız.

Önce Dünya Günü'nde neler yapıldığına bir göz atalım. En önemli başarı şüphesiz, "Çevre Gönüllüleri"ni yaratmaktır. Nedir Çevre Gönüllüleri? Nasıl doğdu böyle bir grup?

Dünya Günü eylemlerini tartışmak için yaptığımız bir toplantıda katılan kuruluş ve fertlere Dünya Günü etkinliklerini ayrı ayrı yaptıktan sonra hepimiz elele verip "Çevre Gönüllüleri" adı ile yapmamız teklif edildi ve oy birliği ile kabul edildi. Bunun sonunda yanyana geleceği tahmin edilmeyen gruplar elele vererek, aynı amaçla çalışmaya başladılar. Çevre Gönüllüleri arasında bakın kimler vardı: Papatyalar (Türk Kadınıni Güçlendirme ve Tanıtma Vakfı), Yeşiller Partisi, SHP, DYP, Ada Dostları, Lioness Kulüpleri, Rotariyenler, Orman Fakültesi Ekoloji Kulübü, Boğaziçi Üniversitesi Çevre Kulübü, Katı Atık Türk Milli Komitesi, Büyükşehir Belediyesi, Ümraniye ve Adalar Belediyeleri, İzciler vs. Ve en önemlisi çevreyi seven, çevre için ilgi ve endişe duyan vatandaşlar. Sizin anlayacağınız her türlü çiçekten oluşan ahenkli ve güzel

Genelde atasözlerinin doğru bilgi verdiği söylenir. Ancak gelin görün ki, hatalı bir atasözü yakalandı.

"Akan su kir tutmaz ! " Senelerce inanılan bu atasözü artık doğru değil. Doğru olsaydı, Boğaz bugünkü haline düşer miydi? Kirlenir miydi?

kıymetli bir buket. "Çevre Gönüllüleri" ile çevreciliğin herşeyden üstün ve hele hele kişisel kavga ve menfaaların de üstünde bir kavram, birleştirici bir sevgi zinciri olduğu bir kez daha ispatlandı. Dünya Günü'nde gerçekleşen olaylardan birkaçı şunlar:

Belgrad Ormanı'nda atılan çöpler toplanarak Taksim Meydanı'nda "Belgrad Ormanı'nda Unuttuklarımız !" sloganını taşıyan bir afişin altında sergilendiler yine aynı yerde çocukların ve izcilerin katıldığı bir şenliktirtilendi.

Şehir Orkestrası Taksim'de bir açık hava konseri verdi.

Burgaz Adası'ndaki Çevre Gönüllüleri sahilleri temizledi.

Çevre Gönüllüleri ve Katı Atık Türk Milli komitesi'nin işbirliği ile Cernat Reşit Rey Salonu'nda çocuklar için bir konser verildi.

Çamlıca'da yapılması planlanan uçurtma şenliği yağmur dolayısıyla 1 Haziran'a tehir edildi ve böylece Çevre Günü etkinlikleri ile birleşti. Siz de Çevre Gönüllülerinin faaliyetlerine katılmayı arzuluyorsanız isminizi,

adresinizi ve telefon numaranızı bize bildirin, sizi bundan sonraki faaliyetlerimize davet edelim.

Genelde atasözlerinin doğru bilgi verdiği söylenir. Ancak gelin görün ki, hatalı bir atasözünü yakaladık.

"Akan su kir tutmaz ! "

Senelerce inanılan bu atasözü artık doğru değil. Doğru olsaydı, Boğaz bugünkü haline düşer miydi? Kirlenir miydi?

"Boğaziçi"nin bu sayısında denizlerimizin konu olarak seçilmiş olması nostaljik bir tatminden öte, doğanın nadide bir güzelliğinin nasıl mahvolduğunu da hatırlatmaktadır. Halbuki insanlar doğaya karşı biraz daha saygılı olsalardı ve biraz para harcamayı göze alsalardı deniz kirliliği felaketi Marmara'da eskiden oynayan yunusların yok olmasına neden olamazdı, denizlerimizin rengini değiştiremezdi. Yazık ettik denizlerimize !

Ancak hiçbir zaman geç değil ! Gelin isterseniz - eskiden öğrenci iken yaptığımız gibi - kafa kafaya, elele verelim

ve Marmara'yı kurtaralım. Bu davet için düşüncelerinizi, görüşlerinizi "çevre sahifeleri"ne yazarsanız ilk adımı atmış oluruz.

Çocuklarımız - herhalde farkındasınız - bizlerden çok daha fazla "çevre dostu"dur. Bu yarınlar için ümit verici bir olay. Yeter ki bu çocukların heyecanını sürdürebilelim.

"Boğaziçi"nin çevre sahifelerinde bu heyecanı sürdürebilmek ve belki de küçüklerin bilgi ve tecrübesinden büyüklerin de istifade etmesini sağlayabilmek için bu sayıdan itibaren çocuklarımızın da çevre ile ilgili tecrübelerini, görüşlerini yayınlamaya başlıyoruz. Siz de çocuklarınızın yazılarını gönderirseniz bu sahifelerimiz daha da zenginleşecek.

Gerçekler ancak diyalogla ortaya çıkar. Bu gerçeği çok iyi bildiğimiz için "Çevre" sahifelerimiz hakkındaki görüşlerinizi, düşüncelerinizi yazmanızı rica ederim. Sizden gelen isteğe göre, geri kazanılmış kağıtta basılan kahverenkli çevre sahifeleri daha fazla da artabilir.

Temiz bir doğada neşeli bir yaz geçirmeniz dileği ile !...

ÇEVRE, TÜKETİCİ, İNSANLAR VS ÜZERİNE AYKIRI DÜŞÜNCELER

Emre Kocaoğlu, RA '63

Son zamanlarda güzel gelişmeler var: Çevreyi koruma, tüketiciyi koruma gibi konular gittikçe daha fazla konuşuluyor. İnsanlar bu konulara önem veriyor, bu konularda okuyup yazıyorlar.

Bu güzel gelişmeler şimdilik soyut ve akademik düzeyde. Pratikte somut olarak pek bir şey yok. Hep birlikte ağlaşıp duruyoruz, "Vah Boğaziçi'nin balıkları elden gitti, vah bu kötü malları yine insanlara kazıkladılar" diye. Ama böyle topluca ağlaşmak ne kadar yaygınlaşırsa yaygınlaşsın, Yahya Kemal'in ünlü şiirindeki biçare "İslav kederi"ni hatırlatmakla kalıyor, bir tuhaf şiirsel zevkin ötesinde daha somut bir sonuca ulaşmıyor.

Oysa çevre ve tüketici konularında artık kolektif ağlaşma aşamasını aşmış, biraz daha somut sonuçlara varmak gerekiyor.

Somut sonuçlara varmak için de meseleyi biraz deşmek lâzım; Bu kadar çok kişi bu kadar çok düşünüp durduğumuz halde, acaba eksiklerimiz nedir ki, istenilen somut noktalara varılamıyor?

Meseleyi deşmeye çevre konusundan başlayalım.

Birleşmiş Milletler kapsamındaki pek çok uzmanlık kuruluşundan bir tanesi de İLO (International Labour Organization)dur. Esas olarak evrensel boyutta sosyal politikalar ve endüstri ilişkileri konularıyla ilgilenir, işçi-işveren-devlet üçlüsü arasındaki karşı

NASIL BİR ÇEVREDE YASAMAK İSTİYORUZ?

Çevremizi kirletenleri uyaralım. Camlardan arabalar giderken çöp ataları belediyeye söyleyelim.

Çevremizi temiz tutmalıyız. Deniz ve havuzları kirletmeyelim. Kirletenlere, televizyonda görmediniz mi? Sarkısı da var diyelim. Bu dünya bizim kirletmeyelim diye uyaralım. Evlerden esya çöp atalara kızalım.

Çöp torbası bulamazsak elimizde tutup evdeki çöpümüze atalım. Sokağa atıp sokağı kirletmeyelim. Çünkü onlar bizim paramızla yapıyor.

Ağaçların dallarını yaprak acınca kesenlere kızalım. Çünkü onlar çok güzel bir varlıktır.

Çiçekleri koparanları uyaralım. Çünkü onların arkadaşları da öbür çiçeklerdir.

Bunun için dünyamızı kirletmeyelim.

ALİ MERT KUYUMCU

8 Yaşında

Su anda savaşlar, sanayi artıkları vb gibi durumlarla dünyamızın havası ve ortamı kirlendi. Hatta birkaç yüzyıl sonra bizim yaşayamayacağımız bir hale gelecek. Tabii sırf bizim değil; bütün bitkiler, hayvanlar da yaşayamaz durumda olacak. Halbuki biz çevremizi korusak, ağaçlandırsak, savaşlara son versek, sanayi artıklarını doğaya boşaltmasak bu durum görülmeyecek. Kısacası doğaya önem verilmeli çünkü, dünya sadece insanlara ait değil.

GÜLRU KETEN

10 Yaşında

ÇEVRE VE İNSANLAR

20. yüzyılın teknolojisinin hem yararı hem de zararı olmuştur. Teknolojinin ilerlemesi için ormanlar yok edilmiş, ağaçlar kereste, mobilya işlerinde kullanılmıştır. Tabii ki bu kadar da değil arabalardan çıkan ekzos dumanları apartmanlardan çıkan zehirli gazlar çevre sağlığının bozulmasına neden oluyor. Büyüklerimizin içtiği sigaralar hem kendi sağlıklarına hem de çevre sağlığına zarar veriyor. Bizler dışarıda yeşil alan bulmaya çalışırken büyüklerimiz yeşillikleri daha da kaldırıyor. Binalar, betonarme alanlar yapıyorlar. Ve teknoloji gittikçe ilerliyor; fakat yeşillik de o derecede azalıyor. Bizler hem yararlı hem zararlıyız. Büyüklerimizde teknoloji yok yeşillik bol-bizde de bu işlemin tam tersi uygulanmıştır. Denizler de zarar görmüştür. Büyük şehirlerimiz özellikle deniz kenarında bulunan şehirlerimizde denizlere atık maddeler atılıyor. Bunun canlı örneğini körfez savaşında gördük. Denize akan petrol masmavi deniz suyunu siyaha dönüştürmüştür. Hayvanlarda teknolojinin ilerlemesinden zarar görüp soyları tükenmeye başlamıştır. Bizim istediğimiz yeşillik, gökyüzü ve denizlerin masmavi olması ve hayvanların bulunmasıdır.

MURATCAN GÜLER

11 Yaşında

BİR DÜNYA DÜŞLÜYORUM;

Temiz bir dünya düşünüyorum tertemiz, güzel olsun, yeşil olsun, insanları gülsün, hayvanları coşsun, etraf sevgiyle dolsun. Bir dünyada neden savaş olsun? Neden insanlar, devletler, ülkeler, hayvanlar, bulutlar, çiçekler, kazalar, sular küs olsun.

EMRE PEKER

11 Yaşında

BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ ÇEVRE KULÜBÜ'NDEN

Zeynep BAYDAR

BÜ Çevre Kulübü Başkanı

Kulübümüzün bu seneki önemli faaliyetleri, ağaç dikmek, panel düzenlemek, geri kazanım kampanyasını başlatarak, bu sistemin okula yerleşmesi ve okulumuzun bu konuda öncülük etmesi için bir adım atmak oldu.

● Ayırarak topladığımız başlıca maddeler kağıt, metal ve cam. Bunun için lütfen camlarınızı biriktirip, cam kumbaralarına atın. Okulumuzda birinci erkek yurdu altındaki fotokopinin çıkışında solda cam kumbaralarımız var. (Sizin onları beslemenizi bekliyorlar !)

● Temiz bir şekilde biriktirdiğiniz karton kutu, kağıt, dergi, gazete ve diğer kağıt hammadde olabilecek maddeler ile teneke ve alüminyum kutu ve bütün metal hurdalarınızı ise, Etiler kapısından girerken sola sapınca göreceğiniz geri kazanım depolarımıza getirirseniz seviniriz. (Depolarımız temin edildi ve boyandı, çok güzel oldu).

● Bizce bu çöplerin "çöp" haline gelmesini engelleyip, onları birer hammadde olarak işe yarar hale getirmek gerekmektedir.

Lütfen bu konuya her üç madde grubu için de özen gösterin. (Ketçap şişesini dolu olarak cam kumbarasına atmayın !)

Çevre dostu mezunlarımızın desteğine güveniyoruz.

● 7 Mayıs günü B.Ü. Çevre Kulübü ve Müzik Kulübü ortaklaşa bir faaliyet olarak, Dünya Günü'nün gecikmiş bir kutlamasını yaptık. BTS binasının arkasında çok güzel bir açık hava konseri düzenleyerek, 68'lerin havasını tekrar yaşadık, Tarih geç belli olduğundan duyuramadığımız için üzgünüz. 7 Mayıs tarihini o gün Türkçe imtihanı olan herkesin okulda kalıp imtihanı beklemesi fırsatını değerlendirmek için seçtik; gerçekten de seyircimiz bol oldu... (22 Nisan'da ise okul bomboştı, o yüzden erteledik).

● Bilkent Üniversitesi Çevre Kulübü'nden bir davet aldık! Çevre Kulüpleri Federasyonu kurulması ve her kulübün bir proje sunmasıyla ilgili toplantı 1-5 Temmuz'da yapılacak. Ankara'ya gideceğiz.

**7 MAYIS'TA DÜZENLENEN KONSER SİRASINDA ARKADAŞLARIMIZA DAĞITILAN
BU DUYURUDAKİ MADDELERİ SİZ DE UYGULAYABİLİRSENİZ, DAHA TEMİZ BİR
ÇEVRE İÇİN BİR ADIM DAHA ATILMIŞ OLACAK.**

Çok küçük bir azınlık dışında, tüm insanlar doğanın korunmasından yana. Ancak günlük yaşamda insanların büyük çoğunluğu çevre ve doğa için hiçbir çaba göstermiyor. Birçok insan birey olarak ne yapması gerektiğini bilmiyor. İşte size günlük yaşamda çevreyi korumanın yolları:

1. Çöpe neden olan tüm ambalajlar (plastikler, pet şişeler, teneke içecek kutuları) sonuç olarak doğayı kirletmektedir. Çevrenin tek gerçek dostu depozitolu cam şişelerdir. Öncelikle depozitolu cam şişedeki içecekleri ve suları secin. Bunların bulunmadığı yerlerde satıcıları (kantinçileri), depozitolu cam şişelerdeki ürünleri getirmeleri konusunda uyarın.

2. Pet şişeleri ve plastik kapları yaşadığınız sürece boykot edin. Onlar hem sizi ve yakınlarınızı, hem de doğadaki diğer tüm canlıları yavaş yavaş zehirlemektedir.

3. Kağıtların, camların, metallerin yeniden üretime

girmek üzere geri toplanmasına katılın. Kullanılmayan cam şişe ve kavanozları, biriktikçe yakınızdaki cam şişe kumbaralarına götürüp atın. Her tür kağıt ve kartonu (gazeteler, paket kağıtları, ambalaj, yazı kağıtları) ayrı bir köşede biriktirerek, sokagınızdan geçen bir eskiciye veya B.Ü. Çevre Kolu'na ya da kağıt fabrikalarına v.b. ulaştırın.

Unutmayın ki, 1 ton kullanılmış kağıdın çöpe atılmak yerine geri toplanması,

-17 tane büyük ağacın kesilmesini,

Ham odundan üretim sırasında oluşan ve hava kirliliğine neden 30 kg gazın atmosfere bırakılmasını önler.

4. Alışverişe, pazara giderken satıcıların oldu bittisine gelmemek için, bir pazar çantası, bir file ya da kendi büyük boy naylon torbanızı yanınızda götürün. Böylece alışveriş sırasında naylon torba almak zorunda kalmazsınız.

5. Sebze ve meyvelerin, fabrikadan seri imalatla çıkmışa benzeyen, yapay ve abartılı görünüşte olanları (alışılmışın dışı katırlılıkta elmalar, havuçlar, çıkıntılı,

yapışık domatesler, kabaklar v.b.) aşırı kimyasal madde ve hormon kullanımı sonucunda elde ediliyorlar. Böcek ve tarım ilaçları, sentetik hormonlar özellikle küçük çocuklarda ve zayıf bünyeli kişilerde kansere neden olmaktadır.

Daha doğal ve sade olan ürünleri satın alın. Bunu satıcılara da açıklayın.

6. Tek bir kürk manto, bir çift yılan derisi ayakkabı, timsah derisi çanta, fildişi esya v.b. için yüzlerce etilenmeyen hayvan katledilmektedir. Çevrenizde bu tür eşyaları glyen, kullanan birisini görürseniz önce onu uyarın. Eğer aldırmayıp sizi terslerse, insanların önünde onu yuhalayın.

7. Daha az enerji harcayan elektrik ampüllerini ve yeniden şarj edilebilen pilleri kullanın.

8. Dersliklerde, yurt odalarında, koridorlarda, evinizde boşa yanan lamba gördüğünüzde söndürün. Unutmayın ki önemseme sonucu açık bırakılan lambalara giden enerji, kullanılan elektriğin yarısına yakın bir bölümünü oluşturmaktadır.

9. Tıraş olurken, diş fırçalarken, bulaşık yıkarken musluğu açık bıraktığınız-

da dakikada 15-20 litre su boşa gitmektedir. Kentinizdeki diğer insanların bir kova su için çektiklerini düşünün. Küveti doldurmak yerine düş alın.

10. Deniz yolunu ve demiryolunu, karayoluna tercih edin. Otoyollar doğanın ve insanlığın bir numaralı düşmanlarındandır. Çevre kirliliğine ve trafik anarsisine bulaşmayın.

11. İşe, okula yürüyerek gidip gelin. Toplu taşıma araçlarını kullanın. Bisiklet sürücülüğüne öncülük edin.

12. Şehir içinde "tek araba, tek insan" bütün insanlara yapılan bir haksızlıktır. Özel otomobil kullanmakta, çevreyi egzoz gazları (karbonmonoksit, kurşun bileşikler, v.b.) ile zehirlemekte ısrarlıysanız, hiç değilse arabanıza başka insanları da alın. Arabalı arkadaşlarınızla dörtlüşüm lü olarak trafiğe çıkın.

13. Ağaç dikme kampanyalarına katılın. Bir fırsatını bulabilirseniz, her yıl çevrenizdeki bir bahçeye, boş arazilere birkaç fidan dikin.

14. Çevre ile ilgili yazıları (gazete, dergi, ilan v.b.) başkalarının da okumasını sağlayın.